

Ο ΣΑΜΑΡΑΣ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Τόν άλησμόνητο μεγάλο μας συνθέτη, τόν πρόφθα-σα στο Παρίσι όταν πρωτοπήγν για τά σπουδάσω. Εί-χα φυσικά άκούσει να γίνεται λόγος γι αυτόν, στην Άθήνα ύστερα από τήν πρώτη του έπιτυχία στη «Σκό-λας του Μιλάνου μέ τή «Φλόρα Μιράμπλινς», και ήταν ζωηρή ή έπιθυμία μου να γνωρίσω τόν φημισμένο συν-θέτη. Γι αυτό μόλις έφθασα στη γαλλική πρωτεύουσα, για να έγγραφώ στη Νομική σχολή και να μπώ και στό Κονσερβατοάρι, έρώτησα μερικούς μεγαλύτερους μου συμπατριώτας πού έμεναν από χρόνια στό Παρίσι, πού θά μπορούσα να συναντήσω και να γνωρίσω τό Σαμάρα. Μού είπαν πώς καθόταν στό Μπουλεβάρ Άωμάν μαζί μέ τόν Άραμι (ψευδώνυμο του Άραβαντινού) και τόν βιολιστή Άνεμογιάννη.

Αútés τίς πληροφορίες μου έδινε ένας φίλος μου στό «Καφέ ντέ Λά Παίς, όπου παίρναμε ένα μεσημέρι τό όρεκτικό μας. Άλλά τί σύμπτωση, μέσα στό ύδρε κι έλα, του Μπουλε-βάρ είπαμε να ξεχωρίζουν τρεις σιλουέτες. Τρεις κύριοι μέ άφγοις κομψές ζακέτες και στίλβοντα ψη-λά καπέλλα: ένας λιγνός άλλον ψηλός. Ένας μάλλον κοντός και πα-χουλούτσικος και ένας ψηλός έπι-βλητικός, ώραιος άνδρας γενειοφό-ρος. Οι τρεις σωματοφύλακες άπως τούς έλεγαν οι φίλοι τους: 'Ο Άνε-μογιάννης, ό Σαμάρας, ό Άραμι κι ό Άραβαντινός. Και οι τρεις γνωστό-τατοι στός καλλιτεχνικούς κύκλους, αλλά και στό κοσμικό Παρίσι, τών σαλονιών τών θεάτρων τών Ιπποδρο-μιών και τών «ρεστοράν» τής μόδας. Αútés τίς πληροφορίες τουλάχιστον μου έδωσαν γι αυτούς οι φίλοι μου, πληροφορίες πού έγω ό δεκαεπταε-τής νεανίσκος άκουα μέ άπληστία,

άλλά και μέ λίγη ζήλια λίγες μέρες άργότερα μέ πα-ρουσίασε στό Σαμάρα, σ' ένα πρόγευμα στό σπίτι του, ό δάιμνητος Βικέλας, ό ύπέροχος αυτός άνδρας, ό μεγάλος πατριώτης, πού κάθε Κυριακή μεσημέρι προσ-καλούσε στό πρόγευμα έκ περιτροπής όλους τούς νέ-ους Έλληνας πού έσοπούζαν τότε στό Παρίσι.

Θαυμάσιος «κοζέρ» ό Σαμάρας, άπως πάντα, κατά τη διάρκεια του προγεύματος, μάς μίλησε για τό χορό τής κ. Χ... πού είχε πάει τήν παραμονή, για τό όλογο πού κέρδισε στις Ιπποδρομίες τό «Γκράν Πρί», για ένα φημολογούμενο σκανδαλάκι στό φιλολογικά σαλόνια, για τό «πουλέ ά λά Σαμάρα» πού είχε φάει στού Πα-γιάρ (φημισμένο ρεστοράν του Παρισίου) και πού ήταν άπλούστατα πουλί μέ μπάμιες, πού μέ τίς οδηγί-ες του Σαμάρα έλασάρησε ό αρχιμάγειρας του γαλ-λικού ρεστοράν. Για όλα αυτά μάς μίλησε ό Σαμάρας, αλλά για μουσική... ούδεις λόγος! Και όμολογώ πώς αυτό κάπως μέ παραξένησε. Έξέφρασα δέ τήν άπορία μου σ' ένα από τούς στενώτερους φίλους του, πού

προγευματίζε μαζί μας. Έτσι είναι ό Σαμάρας, μού άπήντησε, μικρή μου φίλε. Σπανίως στις κοσμικές συ-κεντρώσεις μάλα για μουσική και άποιος δέν τόν ξέρει μπορεί να γελαστεί και να νομίσει, πώς όχι μόνο δέν πρόκειται για ένα φημισμένο μουσικό, άλλ' ούτε καν για ένα «ερασιτέχνης» (ντιλετάντε). Ό ίδιος δέ κύριος μού διηγήθηκε και ένα πολύ διασκεδαστικό περιστα-τικό του όποιου ύπήρξε μάρτυς όταν πρωτογνώρισε τόν Σαμάρα σ' ένα καλλιτεχνικό σαλόνι του όποιου ή οι-κοδέσποινα ήταν γνωστή για τήν ώραία φωνή της.

Ένα άπόγευμα έκαναν μουσική στό σπίτι της και ό Σαμάρας κήθησε στό πάνω να παίξει μία καινούρια σύνθεσή του. Φορούσε μία καλοκομμένη, γκριζα ρεντινγ-κόττα και μία ώραία γραβάτα, και αισθανόταν τόν έαυ-τό του πανευτυχή. Όταν έτελειωσε τό κομμάτι έπερι-κύκλωσαν τό συνθέτη νέες και ώραιές κυρίες άλλα και

κύριοι, για να του πούν πόσο τούς άρεσε τό έργο του. 'Ο Σαμάρας ά-κουε και έδέχετο τούς έπαίνους μέ άδιαφορία, και μέ κάποια δυσθυμία. Κάποιος στενόος του φίλος τόν ρώ-τησε τότε, όχι χωρίς μία έλαφρά ει-ρωνεία: «Δέ μού λές τί έπαθες και κά-νεις μούτρα; ή μήπως βρίσκεις άνε-παρκή τό κομπλιμέντα πού σούβαναν τόσες ώραιες κυρίες;» Και ό Σαμά-ρας: «Άκούς εκεί φιλε μου να μη βρεθή κανείς να μού κάνη ένα κομ-πλιμένο για τήν γραβάτα μου!» Αύ-τό χαρακτηρίζει τόν Σαμάρα, τό με-γάλο, τό χαιδέμενο άλλα και άκακο αυτό παιδί, πού ως τα τελευταία διετήρησε τόν εύθυμο και άφέλη

ΣΠΥΡΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ

χαρακτήρα του και τή χρυσή καρδιά του.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΨΑΡΟΥΔΑΣ